Siszántúl

Politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 16 k.
Negyedévre ..... 4 „
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 „
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor
Negyedévre ..... 6 „
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelenik minden nap, ahétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 187. szám. Nagyvárad. Péntek 1914 augusztus 14

Győzni akarunk — győzni fogunk.

Három nagyhatalom támadott ránk, s két nagyhatalomnak kell megküzdeni hárem ellen. És ebben az élethalál-harcban csak erkölcsi erőben vagyunk tulerősek, mert ezt a harcot a barbár, a nemzeteket elnyomó orosz zsarnokság erőszakolta ránk. Anglia és Franciaország szövetkeztek a barbársággal a civilizáció érdekeinek elárulásával.

Anglia, a népek szabadságának hivatott őre a népek szabadsága ellen tör Oroszország oldalán azzal a céllal, hogy az orosz Ázsia szinvonalára sülyessze le a rabbilincsbe vert közép Európát, csak azért, mert ez üzleti érdeke. Ez a harc Anglia történetének legszégyenletesebb lapjára lesz felirva.

Elleneink gyalázata a mi legnagyobb erőnk, mely óriási erkölcsi fölényt ad szuronyainknak. De a győzelmet csak az az elszánt akarat biztositja részünkre, hogy nekünk ebben a harcban győznünk kell. Nem fogjuk megengedni, hogy a kozák a Tisza vizében itassa meg lovát, nem engedjük meg, hogy a kancsuka legyen urrá a Duna-Tisza között. Inkább akarjuk a halált, s készek vagyunk mindenünket feláldozni a harcért. Inkább leszünk koldusok, de szabadok.

Ennek az elszántságnak meg kell hoznia a diadalt.

Mert mint a hogy az a vérforraló dal mondja, el fogunk menni mindannyian, ha kell. És ha egy nagy nemzet elhatározza, hogy életét és vagyonát áldozza fel hazájáért, akkor nincs az a veszély, mely elveszithesse. A leghatalmasabb bástya lesz a Kárpátok ormán, melyen át nem törhet át semmi: millió férfikebel oly erős, mint a szirtek orma, mert mindeniket az az elszánt akarat hatja át, hogy a haza területéből egy talpalattnyit sem enged át s ha kell meghal, de győznie kell.

Egy hosszu harc áll előttünk, mert szivós ellenféllel van dolgunk, mely most még visszavonul, mert készületlen s hónapokig tart, mig felkészülve elindithaja hadait s nem lehetetlen, hogy segitségül hivja az orosz föld összes erőit: a beláthatlan messzeséget és a zord telet, hogy megtörje csapataink erejét.

Minden veszteségteljes háboruban hallatlanul makacs az orosz. De bennünket nem fog kifárasztani, s mindenáron győzni akaró elszánásunk nekünk fogja juttatni a végső diadalt.

A világháboru.

Az északi harctérről.

Ksiáz és Kielce megszállása.

Krakkó, aug. 13. Az itteni lapok közlik a következő hirt: Miechow bevétele után, ahol a lakosság lelkesedéssel üdvözölte csapatainkat, ezek rövid pihenőt tartottak és a Krakkóból utánuk érkezett osztályokkal megerősitve tovább vonultak Ksiáz helység felé, amelyet egy kisebb orosz csapattal vivott rövid harc után elfoglaltak. A mieink részén nem volt veszteség. Az oroszok menekülésük közben egy élelmezési raktáron kivül több halottat és sebesültet hagytak hátra. Ugy hirlik, hogy legénységünk Pielica helységet is elfoglalta. Sőt a legujabb hirek szerint Kielce is birtokunkban van. Az orosz csapatok elmenekülése után mindenütt polgárőrséget szerveztek.

Kielce a hasonló nevü kormányzóság tővárosa. Varsótól 161 vest és Krakótól száz kilométer távolságra van.

Varsót kiüritették.

Budapest, aug. 13. (Tud. cenz. távirata.) A krakkói Nova Reforma jelenti, hogy az oroszok kiüritették Varsót, ahol csupán polgárság maradt. A varsói lengyelek felszabadulva az orosz iga alól, határtalan lelkesedéssel és örömmel várják a német csapatokat.

Az orosz hadsereg taktikája.

A „Neue Züricher Zeitung“ bukaresti tudósitója közli: Egy orosz tiszt kijelentette előttem, hogy az orosz mozgósitás a némethez képest lassan halad előre. Azonban az oroszok nem siettek s nem volt támadó szándékuk. Ha a német hadvezetőség ismételné Napoleon tévedéseit s Lengyelországba betörne, az oroszok nem tehetnek egyebet, mint hogy visszavonulnak. A bevonuló hadsereg élelmezésének kérdése igen nehezen megoldható problema. Oroszország ismételni fogja a taktikát, amelyet századokkal ezelőtt követett. A csapatok vissza fognak vonulni s a bevonulók előtt felgyujtják a városokat s az országot.

Ukraina Oroszország ellen.

Lemberg, aug. 13. A Dilo, a legelterjedtebb ukrainai lap, felhivást közölt a lakossághoz egy hadi komité alapitása céljából. Ez a komité a központi szerve volna a már kiképzés alatt álló vagy a jövőben jelentkező ukrainai önkéntes seregnek, amely részt fog venni az Oroszország ellen való harcban.

Forradalom a Kaukázusban.

Berlin, aug. 13. A Deutsche Tageszeitungnak jelentik Konstantinápolyból: Az oroszországi Kaukázusban kitört a forradalom. Az orosz csapatok és az ott tartózkodó orosz családok már elhagyták a Kaukázust.

A lembergi orosz konzul.

Lemberg, aug. 13. Mint most utólag kitudódik, Nikolajev lembergi orosz konzul, mielőtt elhagyta volna állomáshelyét, hosszabb megbeszélést folytatott Koritovszky helytartóval, s közben ama kivánságának adott kifejezést, hogy mint magánszemély szeretne továbbra is Lembergben maradni. A helytartó megtagadta ezt a kivánságot és felszólitotta a konzult, hogy hat órán belül hagyja el a várost. A konzulátus cimerét még a délután folyamán leszedték az épületről. A konzul elutazása némileg nehézségekbe ütközött, mert a konzul több havi házbérrel adós volt s a háztulajdonos az összeg kiegyenlitését követelte. Minthogy a konzul pénzszükén volt, végül is abban egyeztek meg, hogy a lakás butorzata zálogul a háziurnál marad. Délután öt órakor

nagy katonai automobil gördült a konzulátus elé s a konzul családja, valamint két orosz tábornok, aki Lembergben tartózkodott s aki szintén engedélyt kapott az elutazásra, elhelyezkedett a gépkocsiban. Egy rendőrfőfelügyelő, a katonai hatóság kiküldöttje, valamint harminc rendőr ügyelt rá, hogy a konzul elutazását ne zavarja incidens.

Német hadihajók a Földközi tengeren.

A „Goeben“ és a „Breslau“.

Bécs, aug. 13. A német hadiflotta, a mely számra nézve az angolnál sokkal jelentéktelenebb, amely ugyszólván alig két évtized óta van meg és amelynek ez a mostani háboru tüzkeresztségét jelenti, vitézi bravurjaival éppen ugy ámulatba ejti a világot, akárcsak a német szárazföldi hadsereg. Az egész világ tengerészetének történelmében páratlanul fog fennállani a Goeben és a Breslau bravurja. Ez a két német cirkáló a Földközi tengerre van kirendelve és ott nemcsak hogy a maltai hajórajhoz tartozó, Warrior nevü cirkálót elsülyesztette, hanem összesen huszonkét angol és francia hajó üldözése elől szerencsésen megmenekült és egy rendes körülmények között két és fél napra terjedő utat huszonnyolc óra alatt tett meg, amig egy osztrák kikötőbe befutott, ahol a lelkesült lakosság szerenáddal ünnepelte a dicsőséges szövetséges hajót.

A Goeben parancsnoka.

Róma, aug. 13. A Goeben hajó parancsnoka Suchon ellentengernagy. Az olasz tengerészeti köröket nem lepte meg, hogy két német hajó, a Goeben és a Breslau napokon át nagy nyugtalanságban tartotta az egész földközi-tengeri angol flottát és hogy sikerült neki vakmerő támadás után az Adriatengerre menekülve, az osztrák-magyar flottával egyesülnie. Suchon ellentengernagyot, aki nemcsak a Goebennek, de a Breslaunak is parancsnoka, az olaszok nagyon jól ismerik, mert Suchon hajójával már hosszu idő óta állomásozott Tpeziában, az olaszok legerősebb kikötőjében. Suchon, aki feltünően alacsony termetü, zömök ember, nagyon élénk temperamentumáról, energiájáról és vakmerőségéről az olaszok előtt jól ismeretes. Az olasz király, aki szintén igen kistermetü ember, nagyon kedveli Suchont és gyakran meghivta Rómába az udvarhoz is.

A Zichy-gőzös kalandja.

Fiume, aug. 13. Cardiffból befutott a fiumei kikötőbe az Adria hajóstársaság Zichy nevü gőzöse és a kapitány hirül hozta, hogy Malta előtt 6-án angol hadihajók feltartóztatták s Maltába kényszeritették. Két napot töltött a kikötőben, akkor aztán az osztrák-magyar konzul erélyes közbelépésére tovább engedték. A kapitány elmondta, hogy Maltában az angolok közt nagy a lehangoltság, mert nem sikerült elfogniok a német Goeben-t, sőt üldözése közben majdnem minden angol hajó megsérült, ellenben a Goeben sértetlen maradt. A maltai tengerészkórház tele van angol sebesültekkel azokról a brit hadihajókról, a melyek a Goeben-t és a Breslau-t üldözték és az ütközetben sebesültek meg.

Harc a francia végeken.

Budapest, aug. 13. Koppenhágából jelentik: Lüttich védelmében résztvettek a lüttichi fegyvergyárban alkalmazott nők is. A fegyvergyár asszonyai forró vizzel öntötték le a rohamban résztvevő német katonákat.

A császár katonái közt.

Berlin, aug. 13. A mülhauseni történelmi győzelem alkalmából Berlin lakossága nagy ovációt rendezett a császárnak. Kedden délután százezernél több ember jelent meg a palota előtt, ahol a császárt ünnepelték. Hirtelen a palota udvara alól kirobogott a császári autó, benne Vilmos császár és a császárné, akik a pályaudvarra mentek, hogy elbucsuzzanak a hadba induló fővárosi vadászezredtől. Az állomáson a császár a daloló vadászkatonák közé keveredett, beszélgetett velük, mig a császárné frissitő italokat nyujtott át a harctérre menő katonáknak. A császár és a császárné aláirták azokat a képes levelezőlapokat is, amelyeket a katonák a harctérre való elutazás előtt övéiknek küldtek. A katonaság és a polgári lakosság a szeretetnek le nem irható minden jelével övezte a hatalmas császárt és császárnét.

Futnak a franciák!

(*Tud. cenz. távirata.*)

Budapest, aug. 13. A nagyszerü mülhauseni győzelem tragikusan befolyásolta a francia hadsereg törekvéseit. A német csapatok teljesen kikergették a franciákat Elzászból, sőt hatalmas stratégiai akcióval a visszavonulás utját is elvágták Elzász felé. A megvert franciák most délre, Svájc felé menekülnek, ahol már erősen felkészült német csapatok várják őket.

Ujabb német győzelem.

Basel, aug. 13. A németek Elzász határában, Maasmünsternél ujabb győzelmet arattak egy francia csapat fölött. A németek megkergették a franciákat, akiktől tizenegy ágyut és több mint százharminc lovat zsákmányoltak.

Lelőtt léghajó.

Berlin, aug. 13, Wiederhofen felett egy francia léghajót, amely Velliers felől jött, német tüzérek lelőttek.

A francia hadüzenet ellenünk.

Bécsből táviratozzák a Bud. Tudósitónak: A Reichopost jelentése szerint Franciaország hadüzenete a monarchia ellen küszöbön áll.

Párisi nagykövetünk elutazása

Bécs, aug. 13. Széchen gróf osztrák-magyar párisi nagykövetünknek a francia kormány elküldötte utleveleit, Dumaine bécsi francia nagykövetnek kérésére ugyancsak kiadták az utleveleket.

Páris, aug. 13. A Havas-ügynökség a következő jegyzéket teszi közzé: A francia kormány ugy véli, hogy a bécsi francia nagykövetnek lehetetlen tovább állomáshelyén maradnia. Az osztrák magyar párisi nagykövet kikérte utleveleit. Intézkedés történt az iránt, hogy elutazását a szokásos nemzetközi udvariasság figyelembevételével lehetővé tegyék.

Páris, aug. 13. Széchen gróf osztrák és magyar nagykövet külön vonattal elhagyta Párist és mindenekelőtt Olaszországba utazott. A külügyminisztérium első osztályfőnöke kikisérte a pályaudvarra. Franciaország és Ausztria és Magyarország részéről minden intézkedés megtörtént, hogy a nagykövetek elutazása a hagyományoknak megfelelően a szokásos nemzetközi udvariasság formái között menjen végbe. A két állam területén müködő konzulokat értesitették a kormányoknak erről a határozatáról. Az északamerikai Egyesült-Államok bécsi és párisi nagykövetei vállalták el a francia illetve osztrák és magyar érdekek védelmét.

A budapesti francia főkonzul elutazott.

D'Apchier le Mangin Frederic Auguste budapesti francia főkonzul és a főkonzulátus egész személyzete az utlevelek kikérése után tegnap délben elutazott Budapestről, hogy Bécsen át visszatérjen hazájába.

A semleges Svédország és Svájc.

Budapest, aug. 13. Stockholmból jelentik, hogy a kamara 50 milliót szavazott meg a semlegességi intézkedések költségeire.

Berlini távirat jelenti, hogy a szövetségtanács 30 millió kölcsön azonnal való kibocsátását határozta el.

Balkán államok a háboruban.

Törökország a monarchia mellé áll.

Konstantinápoly, aug 13. Törökország bécsi nagykövete, Hilmi pasa, a bécsi követség katonai attaséjával ideérkezett. Egy ujságirónak, aki utazásának célja felől kérdezősködött, elmondotta, hogy a porta felajánlotta a monarchiának Törökország aktiv részvételét abban az esetben, ha ezt a monarchia szükségesnek látja.

Erre az ajánlatra hoztam meg a választ — mondotta a nagykövet.

Arra nézve, hogy a válasz lényegében mit tartalmaz, Hilmi pasa nem válaszolt.

A szultán proklamációja.

Budapest, aug. 13. — (*Tud. cenz. táv.*) Konstantinápolyból táviratozzák: A szultán a hadsereghez proklamációt intézett, amelyben megelégedését fejezi ki, hogy az első mozgósitási hét alatt az ottomán hadseregbe annyian jelentkeztek, hogy a hadsereg szükséglete teljesen fedezve van. A szultán annak a reményének ad kifejezést, hogy az ozmán hadsereg adott pillanatban a haza oltalmára siet.

Bulgária mozgósit.

Budapest, aug 13. — (*Tud. cenz. táv.*) Bukaresti jelentés szerint a bolgár mozgósitást három nap alatt befejezik.

Montenegró hadüzenete.

Bécs, aug. 13. A lapok jelentik: A montenegrói kormány hadat üzent a német kormánynak és Eckhardt cetinjei német követ már elhagyta Cetinjét.

Görögország készülődik?

Bécs, aug. 13. A bukaresti távirati ügynökség jelentése szerint a görög kormányzat nagyszabásu katonai készülődéseket tesz.

Görögország segiti Szerbiát.

Athén, aug. 13. Ma 120 katonai automobil indult el Szerbiába, amelyeket a görög kormány bocsátott a szerb hadvezetőség rendelkezésére. A görög kormány azt is megengedte, hogy Szerbia katonai szükségleteinek szállitására Görögország vasutvonalait igénybe vegye.

Belgrád rettenetes helyzete.

Bukarest, aug. 13. Nisből ideérkezett hirek szerint Belgrád rettenetes helyzetben van. A belgrádi helyőrség az osztrák-magyar katonaság bombázása elől visszahuzódott a Topcsider mögötti zsidó temetőbe, amely mintegy három kilométernyire van onnan.

A városban teljes az anarchia. A lakosságnak rendkivül sokat kell szenvednie a tolvajlások és rablások miatt, amelyeket az ottmaradt csőcselék követ el és ezért a városparancsnokság kiadta a rendeletet, hogy az őrjáratok mindenkit, aki este 7 óra után igazolatlanul az utcán tartózkodik, lőjjék le.

Tisza István a háboru állapotáról.

Tegnap este a munkapárti kör tagjai hevesen megostromolták Tiszát, akitől a háboru eseményeiről vártak megbizható ujdonságokat, Tisza István kifejtette, hogy hadászati érdekekből a legtöbb kérdésre ugy sem válaszolhat, tehát a kérdések mellőzésével maga foglalta össze mindazt, amit a munkapárti képviselőkkel közölhetőnek tartott. A többek között ezeket mondta:

— Jól tudom, hogy nektek kellemes volna, ha a szerbiai harctérről is olyan sikerekről számolnék be, mint a németeknek a franciákkal szemben elért sikerei. Csakhogy Szerbiában más a helyzet. Nyugaton két nagyhatalom áll egymással szemben. Ott tehát egy veszteség, vagy csatanyerés a háboru kezdetén egyáltalán nem döntő befolyásu. De mi Szerbiában nem egyenrangu hatalommal állunk szemben. Ott nekünk vereséget szenvednünk nem szabad. Ha mi ott egyszer akcióba kezdünk, annak a nyomában egyszerre rendet is kell csinálnunk, körülbelül ugy, mint amikor a korcsmában. ahol duhajok garázdálkodnak, egyszerre megjelenik a patrouille és ott rendet teremt.

Ezt nyomatékosan, — szilárd hangon mondta és mély hatást tett az összes jelenlevőkre. Aztán a miniszterelnök igy folytatta:

— Amint tudjátok, a monarchia északi részén is harcban állunk; ami ott eddig történt, azok csak kisebb csatározások voltak, de amit ezekről tudunk, azok mind biztatóak. Ami eddig történt, az mutatja, hogy micsoda határtalan lelkesültség és áldozatkészség heviti a mi csapatainkat. Annyit mondhatok, hogy a főparancsnoktól kezdve le a legkisebb közlegényig, minden egyes katonát odaadó harci kedv tölt el. A monarchia népeinek magatartása pedig egyszerüen csodálatot keltő.

Francia félhivatalos jelentés honfitársaink internálásáról.

Páris, aug. 13. A Havas-ügynökség jelenti: Az osztrák és magyar állampolgárokat e hónap 9-én Nogens le Rotrou környékén helyezték el. Ezt jelölték ki a katonai hatóságok nekik menhelyül a háboru tartamára. Odautazásuk közben a chartresi pályaudvaron egy vadászezredes, egy gyalogsági hadnagy és egy közkatona a nők és gyermekek között gyümölcsöket osztott szét. Laloupe állomáson és Nogensben minden egyes külföldi állampolgár kenyeret, hentesárut és almabort kapott. A gyermekek tejet kaptak. Az egész uton semmiféle ellenséges tüntetés az idegenek ellen nem volt, holott a vonat azokon a vidékeken haladt át, melyeken a mozgósitás közepében nagyszámu katona és nép gyült össze. A kijelölt menedékhelyen az egyes csoportok elszállásolásánál tekintettel voltak a francia hatóságok a kifejezésre juttatott óhajokra. Ismeretségben és barátságban lévő családokat együtt szállásolták el.

Lehetséges, hogy több magyar és osztrák állampolgárt mezőgazdasági munkákkal fognak foglalkoztatni. Az osztrák-magyar monarchia állampolgárai kijelentik, hogy a humánus bánásmód, melyben őket részesitették, nagyon kellemesen lepte meg őket.

Angolok és magyarok.

A Pol. Hir. jelenti: Londonból tegnap délután mintegy harminc tagu magyar csoport érkezett haza Budapestre, köztük Lányi Móric volt képviselőnek Miklós fia, aki tanulmány uton volt Angliában. Hazaérkezve elbeszélte, hogy augusztus 4-én, amikor megtudták, hogy Anglia is beleavatkozik a háboruba, jelentkeztek a londoni konzulátuson és az ott nyert igazolványokkal valamennyien elhajózhattak Angliából. Hollandián keresztül Németországba, ahonnan vasuton tették meg az utat. Érdekes, hogy a nagy angol lapok még a német hadüzenet előtti napon is azt irták, hogy a monarchia valóban nem türheti Szerbia tényked̈eseit és a szerajevói merényiet megtorlásra szorul. Nagy meglepetést keltett a másnap történt hadüzenet. Konstatálták a magyarok, hogy a Németország elleni háboru nemcsak lelkesedést nem keltett sehol Angliában, de tulhüvösen fogadták. Az emberek azt hozták fel tulajdonképpeni indokul, hogy Anglia nem engedheti meg, hogy Németország az Északi tengeren ujabb kikötőket szerezzen, a nagy hatalmát még jobban növelje. Azt is hangoztatták, hogy a szárazföldi háborubar. részt se vesz Anglia. Az intelligencia igen jól ismeri a monarchia vezérkarának főnökét: Hötzendorfi Konrádot és leginkább ő tőle félnek.

A magyar csoport tagjai rendkivül el vannak ragadtatva attól a fényes fogadtatástól és lelkesedéstől, melylyel Németországon át egész utjokban találkoztak. Elismerték, hogy az angolok is dacára a hadüzenetnek elutazásukkor épp oly udvariasan bántak el velök, mint addig. A holland vizeken át hajózva Németország felé utjokat éjjel is nappali világosságban tették. A tengeren ekkor már a nagy csatahajók éber figyelemmel kisértek mindent.

A kegyetlenkedő belgák.

Berlin, aug. 13. A Berliner Tagblatt jelenti: Belgiumból egyre érkeznek a szerkesztőségünkbe német menekültek, akik borzalmas részleteket mesélnek a belgák fanatizmusáról. Teljesen szavahihető előadásuk szerint például egy német mészárost Brüsszelben a Rue St. Pierre-ben a szó-szoros értelmében darabokra vagdaltak, miközben az őrült tömeg azt orditotta, hogy olyan halált szánt neki, amilyen mesterségének legjobban megfelel. Egy brüsszeli család hét gyermeke közül hármat a tolongásban a tüntetések alkalmával agyontapostak. Egy német asszonynak egyik szemét kiszurták. Egy másik asszony, aki megmenekült, de gyermekeit nem tudta megmenteni, Németország felé utaztában megőrült. Az utasok elbeszélése szerint minden városnál kiugrott a vonatból és halálosan megsebesült.

Brüsszelben a tömeg a német nőket sem kimélte. Sokan napokig kénytelenek voltak Brüsszelben bujkálni. A kémkedés miatt letartóztatottak között van Croix herceg két soffőrjével. Az antwerpeni német nagykereskedők, akiknek a kikötő fellendülését elsősorban köszönheti, borzalmas bánásmódban részesültek. Őket is kémkedéssel gyanusitották. Webert, az ismert antwerpeni szállótulajdonost a csőcselék megölte.

A belga polgári lakosság a házakból, bokrokból a legvadabb gyülölettel lövöldöz mindenkire, aki német. Már az első napokban is lelőttek egyeseket közülünk, másokat elpusztitottak. Egy németnek éjnek idején, amikor ágyában aludt, elvágták a torkát. Egy belga házra kitüzték a vörös keresztes lobogót. Öt németet helyeztek el e házban és másnap agyonszurva találták őket. Egy Verviers közeli faluban egyetlenegy katonát találtak, akinek kezei békókba voltak verve, szemeit pedig kiszurták. Egy Lüttich felé haladó automobil-kolon egyik gépkocsija megállt egy faluban, mire egy fiatal asszony odalépett a soffőr elé és hirtelen revolvert rántva, főbelőtte. Gemmenich helységben a lakosság feltartóztatta az egészségügyi csapatok gépkocsijait és a házakból tüzel azokra. A gépkocsikat kisérő három huszár gyenge volt a támadókkal szemben, mindazonáltal a lövöldözők közül hármat elfogott és azokat rögtön lelőtte, a házat pedig, amelyből lövöldöztek, felgyujtotta. A karszallagok és a kocsikra alkalmazott vörös kereszt nem védi meg az orvosokat az orvtámadásokkal szemben.

Ki gyorsan ad, kétszer ad.

Mennyi segélyt kapnak az itthonmaradt családtagok?

A belügyminisztériumban megtalálták azt a törvényt, mely határozottan kimondja, hogy a bevonult katonák családtagjait az állam is köteles segélyezni. A törvény intézkedései alapján tegnap érkezett meg *Sándor* János belügyminiszter rendelete *Fráter* Barnabás alispánhoz és *Rimler* Károly polgármesterhez.

A rendelet részletes utasitásokat tartalmaz arra nézve, hogy kiket kell és mily összegü segélyekben részesiteni. Eszerint segélyezésre igényt tarthat a bevonult katona neje, gyermeke (hitlevél nélkül, a házasságon kivüliek is) édes vagy mostoha testvére, unokája, apja, anyja, mostoha apja és anyja, a nagyszülék, nejének szülei.

Ezeknek a rendelet megérkezte után azonnal jelentkezni kell a polgármesternél, vidéken a főszolgabirónál, vagy az előljáróságnál.

Itt a belügyminiszter hivatkozik a közigazgatási tisztikar közismert lelkiismeretességére és pontosságára, valamint különös gyorsaságára. Főként hangsulyozza a miniszter a gyorsaságot, melynél szem előtt rendeli tartani, hogy kétszer ád ki gyorsan ád.

A segélyezés nagyságát a polgármester, vidéken a főszolgabiró állapitja meg.

Az összeirást három nap alatt kell eszközölni és a kimutatásokat a pénzügyigazgatósághoz kell beterjeszteni.

A segélyezettek egy-egy könyvecskét kapnak és ennek alapján fogják kifizetni az adóhivatalok a segélyeket.

Egy-egy segélyezett 57 fillértől 70 fillérig terjedő összeget kap. A nyolc évesnél fiatalabb koru egyének a segélynek felét kapják.

A segélyek összege nem lehet magasabb, mint a bevonult katona egy napi keresete.

A családos katonák hozzátartozó lakbér segélyt is kapnak és pedig a napi segély felét, mely összeg azonban egy év alatt nem haladhatja meg a jelenleg fizetett labkér összegét.

A segélyeket a lehető legrövidebb idő alatt ki fogja fizetni az adóhivatal augusztus hónapban. A jövő hónaptól kezdte pedig

nagy katonai automobil gördült a konzulátus elé s a konzul családja, valamint két orosz tábornok, aki Lembergben tartózkodott s aki szintén engedélyt kapott az elutazásra, elhelyezkedett a gépkocsiban. Egy rendőrfőfelügyelő, a katonai hatóság kiküldöttje, valamint harminc rendőr ügyelt rá, hogy a konzul elutazását ne zavarja incidens.

Német hadihajók a Földközi tengeren.

A „Goeben“ és a „Breslau“.

Bécs, aug. 13. A német hadiflotta, a mely számra nézve az angolnál sokkal jelentéktelenebb, amely ugyszólván alig két évtized óta van meg és amelynek ez a mostani háboru tüzkeresztségét jelenti, vitézi bravurjaival éppen ugy ámulatba ejti a világot, akárcsak a német szárazföldi hadsereg. Az egész világ tengerészetének történelmében páratlanul fog fennállani a Goeben és a Breslau bravurja. Ez a két német cirkáló a Földközi tengerre van kirendelve és ott nemcsak hogy a maltai hajórajhoz tartozó, Warrior nevü cirkálót elsülyesztette, hanem összesen huszonkét angol és francia hajó üldözése elől szerencsésen megmenekült és egy rendes körülmények között két és fél napra terjedő utat huszonnyolc óra alatt tett meg, amig egy osztrák kikötőbe befutott, ahol a lelkesült lakosság szerenádal ünnepelte a dicsőséges szövetséges hajót.

A Goeben parancsnoka.

Róma, aug. 13. A Goeben hajó parancsnoka Suchon ellentengernagy. Az olasz tengerészeti köröket nem lepte meg, hogy két német hajó, a Goeben és a Breslau napokon át nagy nyugtalanságban tartotta az egész földközi tengeri angol flottát és hogy sikerült neki vakmerő támadás után az Adriatengerre menekülve, az osztrák-magyar flottával egyesülnie. Suchon ellentengernagyot, aki nemcsak a Goebennek, de a Breslaunak is parancsnoka, az olaszok nagyon jól ismerik, mert Suchon hajójával már hosszu idő óta állomásozott Tpeziában, az olaszok legerősebb kikötőjében. Suchon, aki feltünően alacsony termetü, zömök ember, nagyon élénk temperamentumáról, energiájáról és vakmerőségéről az olaszok előtt jól ismeretes. Az olasz király, aki szintén igen kistermetü ember, nagyon kedveli Suchont és gyakran meghivta Rómába az udvarhoz is.

A Zichy-gőzös kalandja.

Fiume, aug. 13. Cardiffból befutott a fiumei kikötőbe az Adria hajóstársaság Zichy nevü gőzöse és a kapitány hirül hozta, hogy Malta előtt 6-án angol hadihajók feltartóztatták s Maltába kényszeritették. Két napot töltött a kikötőben, akkor aztán az osztrák-magyar konzul erélyes közbelépésére tovább engedték. A kapitány elmondta, hogy Maltában az angolok közt nagy a lehangoltság, mert nem sikerült elfogniok a német Goeben-t, sőt üldözése közben majdnem minden angol hajó megsérült, ellenben a Goeben sértetlen maradt. A maltai tengerészkórház tele van angol sebesültekkel azokról a brit hadihajókról, a melyek a Goeben-t és a Breslau-t üldözték és az ütközetben sebesültek meg.

Harc a francia végeken.

Budapest. aug. 13. Koppenhágából jelentik: Lüttich védelmében résztvettek a lütticbi fegyvergyárban alkalmazott nők is. A fegyvergyár asszonyai forró vizzel öntötték le a rohamban résztvevő német katonákat.

A császár katonái közt.

Berlin, aug. 13. A mülhauseni történelmi győzelem alkalmából Berlin lakossága nagy ovációt rendezett a császárnak. Kedden délután százezernél több ember jelent meg a palota előtt, ahol a császárt ünnepelték. Hirtelen a palota udvara alól kirobogott a császári autó, benne Vilmos császár és a császárné, akik a pályaudvarra mentek, hogy elbucsuzzanak a hadba induló fővárosi vadászezredtől. Az állomáson a császár a daloló vadászkatonák közé keveredett, beszélgetett velük, mig a császárné frissitő italokat nyujtott át a harctérre menő katonáknak. A császár és a császárné aláirták azokat a képes levelezőlapokat is, amelyeket a katonák a harctérre való elutazás előtt övéiknek küldtek. A katonaság és a polgári lakosság a szeretetnek le nem irható minden jelével övezte a hatalmas császárt és császárnét.

Futnak a franciák!

(*Tud. cenz. távirata.*)

Budapest, aug. 13. A nagyszerü mülhauseni győzelem tragikusan befolyásolta a francia hadsereg törekvéseit. A német csapatok teljesen kikergették a franciákat Elzászból, sőt hatalmas stratégiai akcióval a visszavonulás utját is elvágták Elzász felé. A megvert franciák most délre, Svájc felé menekülnek, ahol már erősen felkészült német csapatok várják őket.

Ujabb német győzelem.

Basel, aug. 13. A németek Elzász határában, Maasmünsternél ujabb győzelmet arattak egy francia csapat fölött. A németek megkergették a franciákat, akiktől tizenegy ágyut és több mint százharminc lovat zsákmányoltak.

Lelőtt léghajó.

Berlin, aug. 13, Wiederhofen felett egy francia léghajót, amely Velliers felől jött, német tüzérek lelőttek.

A francia hadüzenet ellenünk.

Bécsből táviratozzák a Bud. Tudósitónak: A Reichopost jelentése szerint Franciaország hadüzenete a monarchia ellen küszöbön áll.

Párisi nagykövetünk elutazása

Bécs, aug. 13. Széchen gróf osztrák-magyar párisi nagykövetünknek a francia kormány elküldötte utleveleit, Dumaine bécsi francia nagykövetnek kérésére ugyancsak kiadták az utleveleket.

Páris, aug. 13. A Havas-ügynökség a következő jegyzéket teszi közzé: A francia kormány ugy véli, hogy a bécsi francia nagykövetnek lehetetlen tovább állomáshelyén maradnia. Az osztrák magyar párisi nagykövet kikérte utleveleit. Intézkedés történt az iránt, hogy elutazását a szokásos nemzetközi udvariasság figyelembevételével lehetővé tegyék.

Páris, aug. 13. Széchen gróf osztrák és magyar nagykövet külön vonattal elhagyta Párist és mindenekelőtt Olaszországba utazott. A külügyminisztérium első osztályfőnöke kisérte a pályaudvarra. Franciaország és Ausztria és Magyarország részéről minden intézkedés megtörtént, hogy a nagykövetek elutazása a hagyományoknak megfelelően a szokásos nemzetközi udvariasság formái között menjen végbe. A két állam területén müködő konzulokat értesitették a kormányoknak erről a határozatáról. Az északamerikai Egyesült-Államok bécsi és párisi nagykövetei vállalták el a francia illetve osztrák és magyar érdekek védelmét.

A budapesti francia főkonzul elutazott.

D'Apchier le Mangin Frederic Auguste budapesti francia főkonzul és a főkonzulátus egész személyzete az utlevelek kikórése után tegnap délben elutazott Budapestről, hogy Bécsen át visszatérjen hazájába.

A semleges Svédország és Svájc.

Budapest, aug. 13. Stockholmból jelentik, hogy a kamara 50 milliót szavazott meg a semlegességi intézkedések költségeire.

Berlini távirat jelenti, hogy a szövetségtanács 30 millió kölcsön azonnal való kibocsátását határozta el.

Balkán államok a háboruban.

Törökország a monarchia mellé áll.

Konstantinápoly, aug 13. Törökország bécsi nagykövete, Hilmi pasa, a bécsi követség katonai attaséjával ideérkezett. Egy ujságirónak, aki utazásának célja felől kérdezősködött, elmondotta, hogy a porta felajánlotta a monarchiának Törökország aktiv részvételét abban az esetben, ha ezt a monarchia szükségesnek látja.

Erre az ajánlatra hoztam meg a választ — mondotta a nagykövet.

Arra nézve, hogy a válasz lényegében mit tartalmaz, Hilmi pasa nem válaszolt.

A szultán proklamációja.

Budapest, aug. 13. — (*Tud. cenz. táv.*) Konstantinápolyból táviratozzák: A szultán a hadsereghez proklamációt intézett, amelyben megelégedését fejezi ki, hogy az első mozgósitási hét alatt az ottomán hadseregbe annyian jelentkeztek, hogy a hadsereg szükséglete teljesen fedezve van. A szultán annak a reményének ad kifejezést, hogy az ozmán hadsereg adott pillanatban a haza oltalmára siet.

Bulgária mozgósit.

Budapest, aug 13. — (*Tud. cenz. táv.*) Bukaresti jelentés szerint a bolgár mozgósitást három nap alatt befejezik.

Montenegró hadüzenete.

Bécs, aug. 13. A lapok jelentik: A montenegrói kormány hadat üzent a német kormánynak és Eckhardt cetinjei német követ már elhagyta Cetinjét.

Görögország készülődik?

Bécs, aug. 13. A bukaresti távirati ügynökség jelentése szerint a görög kormányzat nagyszabásu katonai készülődéseket tesz.

Görögország segiti Szerbiát.

Athén, aug. 13. Ma 120 katonai automobil indult el Szerbiába, amelyeket a görög kormány bocsátott a szerb hadvezetőség rendelkezésére. A görög kormány azt is megengedte, hogy Szerbia katonai szükségleteinek szálli tására Görögország vasutvonalait igénybe vegye.

Belgrád rettenetes helyzete.

Bukarest, aug. 13. Nisből ideérkezett hirek szerint Belgrád rettenetes helyzetben van. A belgrádi helyőrség az osztrák-magyar katonaság bombázása elől visszahuzódott a Topcsider mögötti zsidó temetőbe, amely mintegy három kilométernyire van onnan.

A városban teljes az anarchia. A lakosságnak rendkivül sokat kell szenvednie a tolvajlások és rablások miatt, amelyeket az ottmaradt csőcselék követ el és ezért a városparancsnokság kiadta a rendeletet, hogy az őrjáratok mindenkit, aki este 7 óra után igazolatlanul az utcán tartózkodik, lőjjék le.

Tisza István a háboru állapotáról.

Tegnap este a munkapárti kör tagjai hevesen megostromolták Tiszát, akitől a háboru eseményeiről vártak megbizható ujdonságokat, Tisza István kifejtette, hogy hadászati érdekekből a legtöbb kérdésre ugy sem válaszolhat, tehát a kérdések mellőzésével maga foglalta össze mindazt, amit a munkapárti képviselőkkel közölhetőnek tartott. A többek között ezeket mondta:

— Jól tudom, hogy nektek kellemes volna, ha a szerbiai harctérről is olyan sikerekről számolnék be, mint a németeknek a franciákkal szemben elért sikerei. Csakhogy Szerbiában más a helyzet. Nyugaton két nagyhatalom áll egymással szemben. Ott tehát egy veszteség, vagy csatanyerés a háboru kezdetén egyáltalán nem döntő befolyásu. De mi Szerbiában nem egyenrangu hatalommal állunk szemben. Ott nekünk vereséget szenvednünk nem szabad. Ha mi ott egyszer akcióba kezdünk, annak a nyomában egyszerre rendet is kell csinálnunk, körülbelül ugy, mint amikor a korcsmában. ahol duhajok garázdálkodnak, egyszerre megjelenik a patrouille és ott rendet teremt.

Ezt nyomatékosan, — szilárd hangon mondta és mély hatást tett az összes jelenlevőkre. Aztán a miniszterelnök igy folytatta:

— Amint tudjátok, a monarchia északi részén is harcban állunk; ami ott eddig történt, azok csak kisebb csatározások voltak, de amit ezekről tudunk, azok mind biztatóak. Ami eddig történt, az mutatja, hogy micsoda határtalan lelkesültség és áldozatkészség heviti a mi csapatainkat. Annyit mondhatok, hogy a főparancsnoktól kezdve le a legkisebb közlegényig, minden egyes katonát odaadó harci kedv tölt el. A monarchia népeinek magatartása pedig egyszerüen csodálatot keltő.

Francia félhivatalos jelentés honfitársaink internálásáról.

Páris, aug. 13. A Havas-ügynökség jelenti: Az osztrák és magyar állampolgárokat e hónap 9-én Nogens le Rotrou környékén helyezték el. Ezt jelölték ki a katonai hatóságok nekik menhelyül a háboru tartamára. Odautazásuk közben a chartresi pályaudvaron egy vadászezredes, egy gyalogsági hadnagy és egy közkatona a nők és gyermekek között gyümölcsöket osztott szét. Laloupe állomáson és Nogensben minden egyes külföldi állampolgár kenyeret, hentesárut és almabort kapott. A gyermekek tejet kaptak. Az egész uton semmiféle ellenséges tüntetés az idegenek ellen nem volt, holott a vonat azokon a vidékeken haladt át, melyeken a mozgósitás következtében nagyszámu katona és nép gyült össze. A kijelölt menedékhelyen az egyes csoportok elszállásolásánál tekintettel voltak a francia hatóságok a kifejezésre juttatott óhajokra. Ismeretségben és barátságban lévő családokat együtt szállásolták el.

Lehetséges, hogy több magyar és osztrák állampolgárt mezőgazdasági munkákkal fognak foglalkoztatni. Az osztrák-magyar monarchia állampolgárai kijelentik, hogy a humánus bánásmód, melyben őket részesitették, nagyon kellemesen lepte meg őket.

Angolok és magyarok.

A Pol. Hir. jelenti: Londonból tegnap délután mintegy harminc tagu magyar csoport érkezett haza Budapestre, köztük Lányi Móric volt képviselőnek Miklós fia, aki tanulmány uton volt Angliában. Hazaérkezve elbeszélte, hogy augusztus 4-én, amikor megtudták, hogy Anglia is beleavatkozik a háboruba, jelentkeztek a londoni konzulátuson és az ott nyert igazolványokkal valamennyien elhajózhattak Angliából. Hollandián keresztül Németországba, ahonnan vasuton tették meg az utat. Érdekes, hogy a nagy angol lapok még a német hadüzenet előtti napon is azt irták, hogy a monarchia valóban nem türheti Szerbia ténykedéseit és a szerajevói merénylet megtorlásra szorul. Nagy meglepetést keltett a másnap történt hadüzenet. Konstatálták a magyarok, hogy a Németország elleni háboru nemcsak lelkesedést nem keltett sehol Angliában, de tulhüvösen fogadták. Az emberek azt hozták fel tulajdonképpeni indokul, hogy Anglia nem engedheti meg, hogy Németország az Északi tengeren ujabb kikötőket szerezzen, a nagy hatalmát még jobban növelje. Azt is hangoztatták, hogy a szárazföldi háborubar részt se vesz Anglia. Az intelligencia igen jól ismeri a monarchia vezérkarának főnökét: Hötzendorfi Konrádot és leginkább ő tőle félnek.

A magyar csoport tagjai rendkivül el vannak ragadtatva attól a fényes fogadtatástól és lelkesedéstől, melylyel Németországon át egész utjokban találkoztak. Elismerték, hogy az angolok is dacára a hadüzenetnek elutazásukkor épp oly udvariasan bántak el velök, mint addig. A holland vizeken át hajózva Németország felé utjokat éjjel is nappali világosságban tették. A tengeren ekkor már a nagy csatahajók éber figyelemmel kisértek mindent.

A kegyetlenkedő belgák.

Berlin, aug. 13. A Berliner Tagblatt jelenti: Belgiumból egyre érkeznek a szerkesztőségünkbe német menekültek, akik borzalmas részleteket mesélnek a belgák fanatizmusáról. Teljesen szavahihető előadásuk szerint például egy német mészárost Brüsszelben a Rue St. Pierre-ben a szó-szoros értelmében darabokra vagdaltak, miközben az őrült tömeg azt orditotta, hogy olyan halált szánt neki, amilyen mesterségének legjobban megfelel. Egy brüsszeli család hét gyermeke közül hármat a tolongásban a tüntetések alkalmával agyontapostak. Egy német asszonynak egyik szemét kiszurták. Egy másik asszony, aki megmenekült, de gyermekeit nem tudta megmenteni, Németország felé utaztában megőrült. Az utasok elbeszélése szerint minden városnál kiugrott a vonatból és halálosan megsebesült.

Brüsszelben a tömeg a német nőket sem kimélte. Sokan napokig kénytelenek voltak Brüsszelben bujkálni. A kémkedés miatt letartóztatottak között van Croix herceg két soffőrjével. Az antwerpeni német nagykereskedők, akiknek a kikötő fellendülését elsősorban köszönheti, borzalmas bánásmódban részesültek. Őket is kémkedéssel gyanusitották. Webert, az ismert antwerpeni szállótulajdonost a csőcselék megölte.

A belga polgári lakosság a házakból, bokrokból a legvadabb gyülölettel lövöldöz mindenkire, aki német. Már az első napokban is lelőttek egyeseket közülünk, másokat elpusztitottak. Egy németnek éjnek idején, amikor ágyában aludt, elvágták a torkát. Egy belga házra kitüzték a vörös keresztes lobogót. Öt németet helyeztek el e házban és másnap agyonszurva találták őket. Egy Verviers közeli faluban egyetlenegy katonát találtak, akinek kezei békókba voltak verve, szemeit pedig kiszurták. Egy Lüttich felé haladó automobil-kolon egyik gépkocsija megállt egy faluban, mire egy fiatal asszony odalépett a soffőr elé és hirtelen revolvert rántva, főbelőtte. Gemmenich helységben a lakosság feltartóztatta az egészségügyi csapatok gépkocsijait és a házakból tüzel azokra. A gépkocsikat kisérő három huszár gyenge volt a támadókkal szemben, mindazonáltal a lövöldözők közül hármat elfogott és azokat rögtön lelőtte, a házat pedig, amelyből lövöldöztek, felgyujtotta. A karszallagok és a kocsikra alkalmazott vörös kereszt nem védi meg az orvosokat az orvtámadásokkal szemben.

Ki gyorsan ad, kétszer ad.

Mennyi segélyt kapnak az itthonmaradt családtagok?

A belügyminisztériumban megtalálták azt a törvényt, mely határozottan kimondja, hogy a bevonult katonák családtagjait az állam is köteles segélyezni. A törvény intézkedései alapján tegnap érkezett meg *Sándor* János belügyminiszter rendelete *Fráter* Barnabás alispánhoz és *Rimler* Károly polgármesterhez.

A rendelet részletes utasitásokat tartalmaz arra nézve, hogy kiket kell és mily összegü segélyekben részesiteni. Eszerint segélyezésre igényt tarthat a bevonult katona neje, gyermeke (hitlevél nélkül, a házasságon kivüliek is) édes vagy mostoha testvére, unokája, apja, anyja, mostoha apja és anyja, a nagyszülék, nejének szülei.

Ezeknek a rendelet megérkezte után azonnal jelentkezni kell a polgármesternél, vidéken a főszolgabirónál, vagy az előljáróságnál.

Itt a belügyminiszter hivatkozik a közigazgatási tisztikar közismert lelkiismeretességére és pontosságára, valamint különös gyorsaságára. Főként hangsulyozza a miniszter a gyorsaságot, melynél szem előtt rendeli tartani, hogy kétszer ád ki gyorsan ád.

A segélyezés nagyságát a polgármester, vidéken a főszolgabiró állapitja meg.

Az összeirást három nap alatt kell eszközölni és a kimutatásokat a pénzügyigazgatósághoz kell beterjeszteni.

A segélyezettek egy-egy könyvecskét kapnak és ennek alapján fogják kifizetni az adóhivatalok a segélyeket.

Egy-egy segélyezett 57 fillértől 70 fillérig terjedő összeget kap. A nyolc évesnél fiatalabb koru egyének a segélynek felét kapják.

A segélyek összege nem lehet magasabb, mint a bevonult katona egy napi keresete.

A családos katonák hozzátartozó lakbér segélyt is kapnak és pedig a napi segély felét, mely összeg azonban egy év alatt nem haladhatja meg a jelenleg fizetett labkér összegét.

A segélyeket a lehető legrövidebb idő alatt ki fogja fizetni az adóhivatal augusztus hónapban. A jövő hónaptól kezdte pedig

minden hó 1-én és 16-án fizetik a segélyeket.

Hamis adatokat a hatóságnak nem szabad bemondani, mert aki ezt teszi 20 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel bünhődik, sőt még a segélyhez való igényét is elveszti. A segély összegét megállapitó hatósági intézkedés ellen nincs jogában senkinek felszólalni.

Az állami alkalmazottaknak nem kell jelentkezniök, mert az ő összeirásuk hivatalból fog megtörténni.

A miniszter rendeletének végrehajtását már tegnap meg is kezdték.

Összeirások az állami segélyre.

Az állami segélyre illetékesek összeirására vonatkozólag a polgármester a következő hirdetményt bocsátotta ki:

A bevonult katonák hátrahagyott családtagjainak állami segélyezésére vonatkozólag a m. kir. belügyminiszter ur által 1914. évi augusztus 8 án kiadott hirdetményben foglaltak kiegészitéséül értesitem a segélyre igényjogosultakat, hogy az összeirás végett jelentkezzenek a Váralja, Velence, Csillagváros városrészekben és a szőlőhegy területén lakók a városi adóhivatal (Városháza földszint 27. sz. szobájában.)

Az Ujváros és Külváros városrészekben lakók a városi adóhivatal 15. számu szobájában.

Az Olaszi városrészben lakók a városi adóhivatal 20. sz. szobájában.

Az összeirás megkönnyitése végett már otthon irják vagy másokkal irassák fel egy cédulára a katonának behivott családfő nevét, azt, hogy melyik csapatnál szolgál, s mikor vonult be, s mi volt a polgári foglalkozása s mennyi volt a napi keresete, továbbá névszerint sorolják fel azon családtagok nevét és korát, a kiket a behivott családfő tartott el, végül ha bérelt lakásban laknak irják fel, egy évre mily összegü lakbért fizettek eddig s ez utóbbit ha lehet, igazoltassák a háztulajdonossal vagy megbizottjával.

Összeirás végett tehát mindenesetre ujból jelentkezzenek és pedig legkésőbb 3 nap alatt azok az igényjogosultak is, a kik már egyszer a rögtöni segély végett a polgármesteri hivatalban jelentkeztek, mert ellenesetben az augusztus hóban kiutalandó állami segélyben nem részesülhetnek.

Az összeirás megtörténte után a kimutatások haladéktalanul át fognak tétetni a helybeli kir. pénzügyigazgatósághoz, s mihelyt a kiutalandó segélyösszegek megállapittatnak, a kiállitandó fizetési könyvecskét a városi adóhivatal fogja az igényjogosultaknak kézbesitési vevény mellett lakásaikon kézbesiteni. Csak ha ez megtörténik jelentkezzenek a segélyre jogosultak a városi pénztárnál a segély felvétele végett.

Az a katonai átvonulási élelmezési illeték, melyet a segélyre jogosultak fejenként (családtagonkint) fognak kapni a magyar kir. honvédelmi miniszter ur 37199—1914. számu rendelete szerint Nagyváradon napi (62) hatvankettő fillért tesz ki.

Egyebekben minden tudnivalóról az összeirással megbizott tisztviselők fognak felvilágositást adni.

Nagyvárad, 1914 aug. 13.

Rimler Károly,
polgármester.

A berlini nagykövetünk távozása. A király Ő felsége gróf Szögyény-Marich berlini nagykövetünket állásától saját kérelmére fölmentette s igen meleghangu kézirattal legteljesebb elismerését fejezte ki s ennek külső jele képen a Szent István-rend nagykeresztjét a gyémántokkal dijmentesen adományozta a nyugalomba vonuló nagykövetnek. Helyébe *herceg Hohenlohe Schillings fürst Gottfriedet* nevezte ki Ő felsége berlini rendkivüli nagykövetnek.

Huszperces közgyülés.

A mai háborus helyzetben érthető, hogy szünetel a közigazgatás, amint pang minden: ipar, kereskedelem, forgalom. Ilyenkor nem is lehet helye hosszu tanácskozásoknak, mert minden érdeklődést lefoglal a háboru, amely szorosan összefügg az ország jövő sorsával.

Nagyvárad város tegnap délután tartotta augusztus havi rendes közgyülését, a melynek mindössze négy tárgya volt.

Hlatky Endre főispán elnöklete alatt a törvényhatóság tagjai csekély számban jelentek meg.

A felolvasott polgármesteri jelentésnek a közigazgatásról szóló érdekesebb adatait már ismertettük.

Jelentést tesz még a polgármester a mozgósitásról s elismeréssel adózik a katonaügyosztály buzgó, fáradhatatlan munkájáról, amelyet nagy pontossággal végeztek; a közigazgatás más ügyosztálya is kivette részét a rendkivüli munkából.

Megemliti a jelentés az itthon maradt szegény családok felsegélyezésére megindított akciót, amelynek már is szép eredménye van.

A jelentést tudomásul vették.

A tisztviselők illetményei.

A tanács a bevonult tisztviselők fizetésének további folyósitása tárgyában a következő javaslatot terjesztette elő:

A városi főszámvevő jelentése szerint az ország hadi állapota a közjövedelmeknek olyan nagy arányu elmaradását idézi elő, hogy már most is feltétlen bizonyossággal konstatálható, miszerint a város fizetési kötelezettségeinek nem fog tudni megfelelni. Ezt elkerülendő, tisztelettel javasoljuk a tek. törvényhatósági Bizottságnak, hogy amennyiben a költségvetésileg előirányzott bevételek nem folynának be, méltóztassék felhatalmazást adni részünkre, hogy az elmaradó jövedelmek a most felvett és eredetileg a honvéd-tüzérlaktanya, vágóhid és munkáslakások épitésére rendelt beruházási kölcsönből pótolhassuk olyan módon, hogy a normális viszonyok beálltával az igénybe vett összegek visszafizettessenek.

Egyidejüleg tekintettel arra, hogy a városi alkalmazottak közül többen hadi szolgálatra bevonultak, a hazafiasság és a humanizmus pedig azt követeli, hogy a hadiszolgálatra behivottak illetményei a család részére kiadassanak, ennélfogva tisztelettel kérjük a tekintetes törvényhatósági Bizottságot, miszerint részünkre oly irányban is felhatalmazást adni méltóztassék, hogy a hadi szolgálatra bevonult városi alkalmazottak családjainak a családfő illetményeit folyósithassuk.

Dr *Adorján* Emil kérdést tesz, hogy a javaslat az egész háboru tartamára, vagy csak további intézkedésig szól-e. Az állam sem adja mindvégig a tisztviselők teljes fizetését.

Rimler Károly polgármester kijelenti, hogy a tanács is csak ugy érti, hogy további intézkedésig adja a város a bevonultak családjainak a teljes fizetést.

A tanács javaslatát elfogadták.

*

A Belvárosi Népbanknál mintegy 80,000 korona városi közpénz van elhelyezve, amelyet most nem tud a pénzintézet kifizetni, hanem két évi haladékot kér a betét visszafizetésére.

A városi tanács javasolta a két évi haladék megadását.

Balogh Döme, *Weiszlovics* Gyula és *Hlatky* Endre főispán hozzászólása után elfogadták a tanács javaslatát.

Végül az irodaszerekre Vidor Manóval megkötött szállitási szerződést jóváhagyták s ezzel a közgyülés véget ért.

A katonák itt hagyott családjaiért

A polgármester felhivása.

A hadba vonult katonák itthon maradt családtagjai érdekében meginditott akció napról napra erősebb hullámokat ver.

Tegnap délelőtt értekezlet volt a városházán, amelyen a hölgybizottság tagjai között kiosztották a jelentkezettek névjegyzékét, utcánként csoportositva. A nemes eszmétől áthatott urinők a részükre kiosztott családokat otthonukban keresik fel s jelentésükben megjelölik, hogy minő segélyre van szükségük az illetőknek.

A beérkezett jelentések alapján kimutatást állitanak össze a városházán, hogy ki és mennyi tejet, vagy burgonyát, ebédet, stb. kap.

Ma már meg is kezdi a polgármester a segélyek kiosztását.

A moratórium meghosszabbitása

A Budapesti Közlöny mai száma publikálja a kormány rendeletét a moratorium tárgyában. A rendelet szerint a lejárt, vagy szeptember hó 30-ik napjáig bezárólag lejáró pénztartozások fizetésére, amelyek augusztus hó 1. napja előtt kiállitott váltón, kereskedelmi utalványon, közraktári jegyen, csekken, vagy általában olyan kereskedelmi ügyleten vagy más magánjogi cimen alapulnak, amely augusztus első napja előtt keletkezett, két hónapi halasztás — moratorium engedtetik.

Oly tartozások tekintetében, amelyek után kikötés alapján vagy törvénynél fogva kamat jár, a kamatot a halasztás idejére is lehet számitani; nem kamatozó tartozás után törvényes kamat számitható.

A megjelölt halasztás kezdete alá nem esik:

1. Állami és államilag biztositott adósságok kamatai, tőketörlesztő részletei és járadékai:
2. Zálogleveleknek, valamint óvadékképes kötvényeknek kamatszelvényei és kisorsolt cimletei;
3. törlesztéses záloglevél kölcsönöknek kamatai;
4. közüzemek használatáért fizetendő dijak;
5. hadiállapotbeli segélyezésekkel szemben fennálló tartozások;
6. tartásdijak és életjáradékok;
7. biztositási ügyletekből eredő többféle tartozások;
8. bérlettartozások, kivéve a katonai szolgálatot teljesitőkkel szemben fennálló és ismertetett tekinteteket;
9. haszonbértartozás;
10. szolgálati szerződésekből eredő tartozások;

11. a munkavállaló alvállalkozójával szemben terhelő tartozások;

12. idegen vagyon kezeléséből a halasztás ideje alatt befolyó jövedelem kiszolgáltatása a vagyonkezelőt megillető jogok épségben tartásával.

Publikálja továbbá a rendelet, hogyha a betéti könyvre, vagy a folyószámlára elhelyezett betét augusztus hó 1. napján kétezer koronát meg nem haladt, a betevő kétszáz koronának, ha pedig kétezer koronát meghaladt, havonként kétszáz koronának kifizetését követelheti, de kétezer koronától négyezer koronáig terjedő betétnél a halasztás egész ideje alatt legfeljebb a betét tiz százalékának kifizetését lehet követelni. A folyószámla tulajdonosa betétének kifizetését követelheti, ha kimutatja, hogy a kifizetendő összegre alkalmazottai fizetésének vagy munkabérének, üzleti vagy üzemi helyiségei bérének kiegyenlítése végett mulhatatlanul szüksége van; vagy amennyiben az összeget adók vagy más köztartozások kiegyenlítéseül a beszedésükre hivatott pénztárhoz utalja át. E jogával azonban csak ugy élhet, ha a szükségelt összeget — amennyiben hosszabb felmondási idő kikötve nincs — legalább nyolc nappal előbb irásban bejelenti.

Kinevezések a hadseregnél.

A *Hivatalos lap* legutóbbi száma közli folytatólagosan a következő katonai kinevezéseket:

Bebenburgi báró *Karg* György, vezérkari őrnagyot alezredessé nevezte ki a legfőbb hadur.

Alezredesekké léptette elő Ő felsége *Dominig* Ernő és *Wenderinszky* Pál 39-ik gyalogezredbeli, *Pamoitz* Vilmos 101-ik gyalogezredbeli s Keresztény-szigeti *Toepke* Erik 7-ik huszárezredbeli őrnagyokat.

Őrnagyok lettek: a 101-ik gyalogezrednél *Erlach* Jenő 46-ik gy. e. százados és *Jandera* Alfréd 19. sz. tábori tüzérezredbeli százados.

Századossá léptette elő a király a helybeli 4-ik honvédezrednél: *Barna* István, *Ecsedi-Csapó* Márton, *Felsőeőri Cseresnyés* Andor, *Falk* Ferenc főhadnagyokat.

Főhadnagyokká nevezte ki a király a következő 4. honvédezredbeli hadnagyokat: *Bánfi* Lajos, *Bocke* Nándor, *Bozóky* Tasziló, *Csanády* Ákos, *Hedrich* Richárd, *Hegedüs* Ferenc, *Horváth* Dezső, *Novobáczy* Győző, *Simon* Béla, *Sipos* Géza, *Varga* Géza és *Vörös* József.

„The Roosewelt Schoe"
amerikai cipők
12·50 és 16·50 kizárólag
Reichard Dezső
cégnél
Rákóczi-ut Orsolya zárda épületében kaphatók.

Legujabb táviratok.

Anglia és Franciaország hadat üzent a monarchiának.

(A miniszterelnökségi sajtóiroda jelentése.)

Budapest, aug. 13.

Sir Moric de Bunsen Angolország királyi nagykövete ma megjelent a császári és királyi közös külügyminisztériumban és kijelentette, hogy

Franciaország Ausztria-Magyarországgal háborus állapotban levőnek tekinti magát, mert Ausztria-Magyarország Franciaország szövetségese: Oroszország ellen háborut visel és Franciaország ellenségét: Németországot támogatja.

Egyuttal kijelentette a brit királyi nagykövet, hogy

tekintettel Franciaország magatartására, Nagybritánia a monarchiával hadi állapotban levőnek tekinti magát.

Visszaverjük az oroszokat.

(*Hivatalos jelentés.*)

Budapest, aug. 13. **Az északkeleti hadszintéren egy zászlóaljból és több kozák szotnyából álló csapatot, melynek több gépfegyvere és 127 ágyuja volt, visszavertünk, olyannyira, hogy az ellenség megfutamodva vonult vissza a határtól, azonfelül több kisebb orosz osztály, mely a határon megkisérelte az áttörést, csapataink közeledtére visszavonult.**

Kivánatos titoktartás.

(*Hivatalos jelentés.*)

A délkeleti eseményekről **a még kivánatos titoktartás okából konkrét adatok ma sem bocsáthatók nyilvánosságra.**

Az álhirek ellen.

Budapest, aug. 13. Az a türelmetlenség és várakozás, amely a közönség körében, kivált a déli harctér eseményei iránt megnyilvánult, azt eredményezte, hogy különösen a vidéken a valószinüség látszatával kérkedő hiresztelések terjednek el és találnak sok helyütt hitelre.

Ezzel szemben illetékes helyen ismételten figyelmeztetnek arra, hogy az olyanféle hirek, amelyek nagyobb eseményekről szólanak, minden alap nélkül valók.

Vonatkozik ez ugy a győzelmi mint a veszteségi hirekre egyaránt egyben ugyanazon illetékes helyen ujból kijelentették, hogy a déli harctér nagyobb eseményeiről mihelyt ezek bekövetkeznek, a nyilvánosságot haladéktalanul és hitelesen tájékoztatni fogják.

Hirek

Egy szivart azoknak, a kik érettünk harcolnak.

*

Azok a férfiak, a kik itthon maradtak és kissé szégyenkezve, de harci vágytól hevült lélekkel sétálnak a Bémer-téren egy érdekes, eddig sohasem látott gyüjtőszekrényt vehetnek észre. A szekrény fedele nyitva áll és rajta egy papirlap a következő felirással:

Egy szivart azoknak, a kik érettünk harcolnak.

Mióta a háboru kitört, de különösen mióta véreink két haretéren verekednek, sokszor elhangzott ez a már sokak által frázisnak degredált mondat: *Megmozdult a társadalom szive.*

Igen, megmozdultak a szivek az első pillanatban. A kik tudták, hogy itthon maradnak, hogy fegyvert nem foghatnak, óriási ambicióval vetették magukat a felsegélyezés megindítására és folytatására. A ki csak tehette, adott valamit; ezt, azt, semmiholmit, nekik jelentéktelen kicsiségeket, de *nekik* nagyon szükséges valamiket.

A fővárosi lapok kimutatták, hogy ott egy millió koronát, rengeteg szivart, dohányt, cigarettát, csokoládét és ezerféle apróságot gyüjtöttek össze. Mindenki adott, mert mindenki érzi, tudja, hogy ezek nagyon-nagyon szükségesek a katonáknak.

Épen ezért mi és a többi aggódó örömmel, szinte boldogan látjuk a Pannonia előtt kitett ládát. Helyes! Adjunk egy-egy szivart azoknak, a kik elmennek, hogy érettünk harcoljanak. Mert értünk harcolnak! És ők, a katonák, a névtelen közlegények, a szürke, halni kész bakák örülni fognak. Minden szivar, amit ajéndékba kapnak, megerősiti bennük azt a hitet, hogy ez a föld az övéké, ezt meg kell védeni, ezért a földért meg lehet halni, boldogan, dicsőségesen. Minden szivar füstje, mielőtt elszáll, kacskaringós betükkel elébük rajzolja, hogy nagyon szeretjük őket.

Ilyenre csak egy finom női lélek jön rá. Ez az idea egy intelligens leány agyában

HOLLANDY, PAPP és VELITS
Telefon 956. sz.
mübutor-, portál- és épület-asztalosok lakberendezési vállalata
Füzesfa-telep 7. sz. Uj vashidfő mellett.
Gépek villanyerőre felszerelve. — Készitünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.
Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket raktáron tartunk.
Tervekkel és rajzokkal kivánatra dijtalanul szolgálunk.

születhetett. A nők kedves, hajlékony lelke érzi, hogy miben fog legelőször szükséget szenvedni a férfi.

Tompa Irma, a Szigligeti-szinház tehetséges és nagyon kedvelt müvésznője kezdte meg a szivargyüjtést. Sorra járta a kávéházak asztalait és visszautasithatatlan kedvességgel kért mindenkitől egy-egy cigarettát, vagy szivart. Fél óra alatt már tele volt a kazetta.

És azóta mindennap kinn áll a Pannonia kávéház előtt a szekrény:

Egy szivart azoknak, a kik érettünk harcolnak!

Nem sokat kér Tompa Irma, mindenki teljesitheti!

—

* **Veszteségkimutatás az elesettekről.** A Budapesti Tudósító jelenti: A vesztességi kimutatásokról legutóbb közétett értesitésünk kiegészitéséül tudatjuk, hogy a teljes szövegü, tehát az egész fegyvereserőt felölelő vesztességi kimutatások a hadügyminisztériumban az erre a célre szervezett bizottság utján közvetlenül minden törvényhatóságnak, a rendezett tanácsu városoknak és községeknek is megküldetnek ugy, hogy az érdeklődőknek még a legkisebb községben is módjukban fog állani, hogy az eredeti veszteségi kimutatásokba a megjelenés után azonnal betekintsenek. Ezenkivül gondoskodás történt arra nézve, hogy a veszteségi kimutatásnak az illető vidék lakosságát leginkább érdeklő részét tartalmazó kivonat falragaszok utján az illető vidéken szokásos nyelven is közhirré tétessék.

* **Lourdesban rekedt magyar zarándokok.** Julius 23 án indult Budapestről egy nagyobb zarándokcsapat Rómába, azzal az utitervvel, hogy Rómából Lourdesba mennek, onnan pedig Párison és Svájcon át jönnek vissza. A zarándokcsapatnak, mely százötven tagból áll, Gajbel Sándor pozsonyi prelátus kanonok volt a vezetője. A zarándokcsereg Rómába tényleg meg is érkezett. Néhány napot ott töltött és azután Génuán át Lourdesba utazott. Közben kitört a háboru és a zarándokok ezidőszerint nem tudnak visszajönni. A konzulátusokat, valamint a papságot is a zarándokok hozzátartozói elhalmozzák kérdezősködéssel információkért, azonban az érdeklődés hiábavaló, mert a zarándokokról senki sem tud hirt mondani. Levelek sem érkeznek tőlük és pénzt sem lehet küldeni részükre, mert azt ott természetesen lefoglalnák. Nagyon valószinü, hogy a zarándokok a háboru végéig kénytelenek lesznek Lourdesban maradni.

* **Tárva-nyitott ablakok.** Nagyvárad lakosainak egy veszedelmesen könnyelmü viselkedését figyeltük meg tegnap éjjel. Hajnali három óra felé, a szerkesztőségből hazamenet aránylag igen rövid utvonalon hét helyen láttunk tárva-nyitott ablaktáblákat. Alsó, felső, külső, belső ablakszárnyak szép gondosan kitámasztva, némely házon néhol három is. Egy-egy alacsony ablaknál a helyzet oly kritikus, hogy szinte a becsületes embert is csalogatja a gondolat: büntesse meg valamiképpen ezeket a könnyelmü lakosokat. Csak a napokban irtunk róla, hogy a rendőrlegénység bevonulása miatt szükségszerüen milyen fogyatékos a rend ellenőrzése s a közbiztonság. Mi lesz, ha a tolvajok meggondolják magukat s kevésbbé lesznek becsületesek, mint ahogyan eddig viselték magukat? És akkor sopánkodni fogunk, hogy gyatra a közbiztonság? Igaz, melegek az éjjelek: azonban talán jó lenne ugy hüteni őket, hogy meg ne dermessze bennünk a vért — szép virágvázánk vagy az asztalunkon hagyott aranyóránk szárnyrakelése.

* **Elmaradnak az idei versenyek.** Más években már ilyenkor megkezdődtek az őszi urlovasok versenyére való előkészületek. Az idén még semmi lépés sem történt. Mint illetékes helyről értesülünk az idei versenyek a háborura való tekintettel elmaradnak.

A bevonultak családjai segélyére ujabban adakoztak:

Südi Gyula 15, Südi Ödön 5, Pántya János 10, Oláh Margit 2·50, Hőnig Mór várbeli kantinos 50, dr Tóth Mihály főreálisk. tanár 20, Suta János 10, özv. Kinczel Jánosné 40, N. N. 20, Waldmann Zsuzsika 2, özv. Bende Lajosné 10, Gergely István 6, Frigyes Izsóné 10, Tomázy János 1·20, Emke kávéház 20, dr Nemes Áron 20, dr Barna Ármin 20, Helfi József és neje 50, dr Bozóky Alajos 20, La Roche és Darvas részvénytársaság tisztviselői kara 200, özv. ifj. Rimanóczy Kálmánné 50, dr Munk Béla 10, Grósz Etelka gyüjtőivén: Grósz Etelka 1, Kóhn József —·50, N. N. —·10, N. N. —·30, Máthé Malvinka —·50, Szekeres József 1, özv. Ujvári Sándorné —·50, Barta László hentes 5, Herlicska Gyuláné —·40, N. N. —·40, Hangyál Istvánné —·40, Egyedi Istvánné —·40, N. N. —·20, Szemes Ferenc 1, Glodics Sándorné 1, özv. Fényes Jánosné 1, Oláh Károlyné 1, Mezei Lajos —·60, Kriszbison Miklós —·60, N. L. —·50, Szilágyi István 1, Szász Lajos —·60, Vlász János 1, Pál János —·40, N. N. —·20, Szilágyi Lajosné 1, N. N. —·20, Tolnai Gézáné 1, Szabó Piroska 2, I. Nagy Jánosné 1, Tarsoly Vince 1, Ramácsán Jenő —·50, Derecskei Lajosné 1, özv. Farkas Imréné 1, együtt 28 korona 60 fillér, az ujabbi adományok összege 620 korona 30 fillér, az eddig begyült összes adományok 23007 korona 70 fillér.

* **A kereskedelmi utazók Svédországban.** A kereskedelemügyi magyar kir. miniszter urnak 35105—VI.—1914. sz. leirata folytán van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a svéd királyi kormány a stockholmi cs. és kir. osztrák-magyar követség kérdésére kijelentette, miszerint az 1911. évi junius hó 22 napján kelt „Nyilatkozat“ értelmében a mi kereskedelmi utazóinkra sem fog Svédországban magasabb dij (u. n. szabadalmi illeték) kirovatni, mint azon svéd kereskedelmi utazókra, akik külföldi cégek részére gyüjtenek Svédországban megrendeléseket. Ezen dij első harminc napra 100 (egyszáz) koronát teszen ki. Nagyvárad, 1914. augusztus hó 13. A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara: Dr Moskovits József, elnök. Dr Sarkadi Lajos, titkár.

* **Keresek helyet** Birharmegyében Szept. 1-re róm. kath. családnál egy vagy két gyermekhez kiket 2—3 vagy négy elemi iskola tantárgyaiu. közül a perfekt német és zongorára tanitanék. Többet levélben, cim özv. Mayer Antalné Szaniszló-utcza 61.

A legszebb kézimunkák

Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

x Női fehér vászon fél cipő americai forma bőr sarokkal gombos, füzős, kivágott, spangnis 5 korona, szarvasbőr női fél cipő, finom bőr bőr fél cipők minden szinben 5 korona. Szandál 20—25 számig 2 korona, 26—28-ig 2 K 60, 29—34-ig 3 K 20, 35—43 4 K. Férfi chevrau americai cipő 10 K. Kalapok uri divat cikkek fehérnemüek legolcsóbb beszerzési forripa FEKETE JENŐNÉL Szent János-utcán Kis Pása vendéglő mellett. Telefon 13—70.

x A legujabb **párisi kalap-ujdonságok** egyedül KOHN HELÉN kalapüzletében kaphatók, Nagy Sándor-utca (Weiszlovich-ház), ahol nagy választék áll a hölgyközönség rendelkezésére a legizlésesebb és a legujabb divatu kalapokban igen olcsó árakban. A Szigligeti-szinház müvésznőinek kalapszállitója. Átalakitásokat modellek után vállal.

x **A legjobb akarattal kérem** győződjön meg a világhirü Rádium Bohémia Japán Roma hegedühur különlegességeimről. Gramofon lemez ujdonságok Király, Fedák, Rózsa, Környei, Fráter nagysikerü felvételei. Saját készitményü modern cimbalmok, gramofon, hegedü és az összes hangszerek javitása olcsón SIMON GYULA Rákóczi-ut 22. hangszerkészitő

SZINHÁZ

A szombati előadás. Idestova egy hete, hogy a szintársulat itthon maradt tagjai megnyitották a szinház kapuit és azóta a közönség egyre növekedő érdeklődéssel és rokonszenvvel látogatja a szinházat, annak fényes bizonyságát legutóbb a „Válás után“ szerdai előadásán is kaptuk, amikor szépen megtelt, bár hangos derültségen lelkesen tapsolt a szinészeknek. A legközelebbi előadását Szombatra, e hó 15-én tartja a szinház, amely alkalommal egy nálunk kedvelt operette: a Limonádé ezredes kerül szinre. A kitünő, vidám zenéjü darabban Leővei Medgyaszai, Tompa, Görög, T. Pogány, Kállai, Kerényi, Étsi, Hunyadiné jutnak kitünő szerepekhez, ugy hogy a darab humora és énekszámainak sikere teljesen biztositva van.

Az első délutáni előadás. A legközelebbi vasárnap, e hó 16-án tartja a szintársulat első idei délutáni előadását, amikor az Ezredapja cimü énekes bohózatot hozzák szinre. Az előadásra, amely délután fél négy órakor veszi kezdetét, oly leszállitott helyárakat állapitott meg a társulat, hogy a szinház a most rendelkezésre álló szórakozások legolcsóbbjára vált. A közönség nem is fukarkodik az elismeréssel és a társulat törekvéseinek méltánylásával, mert most élénken vásárolja a délutáni előadás jegyet.

A csókon szerzett vőlegény. Vasárnap este a szintársulat egy régi, de végtelenül kedves énekes bohózatot elevenit fel, amelyben a társulat elsőrangu erői szállnak sikra sikerért. Szigeti József hires Csókon szerzett vőlegényét adják elő, amelyben Sik Rezső, Tóth Elek, Leövey Leó, Radócz Ferenc, Kállai Jolán, Hunyadiné, T. Pogány Janka, Étsi Emilia, Görög Olga, Polgár Mariska játszanak jelentős szerepeket.

Szerdán: A zsába. A jövő hét folyamán legközelebbi előadását szerdán este e hó 19 én tartja a társulat. Ez estén a francia vigjáték irodalom egyik legkitünőbb alkotását A zsábát hozzák szinre, amely a helyzet komikus láncolatából van konstruálva. Az ötletgazdag vigjáték mindig telt házat hozott valahányszor csak müsorra kerül és kétségtelen, hogy szerdán is nagyszámu publikum fog gyönyörködni a Zsába kacagtató jeleneteiben.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KÁROLY.

Szent László-nyomda részvénytársaság, Nagyváradon.